

Četvrtak, 12. ožujka 2015.

P8_TA(2015)0080

Stanje u Venezueli

Rezolucija Europskog parlamenta od 12. ožujka 2015. o stanju u Venezueli (2015/2582(RSP))

(2016/C 316/22)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o stanju u Venezueli, posebno onu od 27. veljače 2014. o stanju u Venezueli ⁽¹⁾ i onu od 18. prosinca 2014. o progону demokratske oporbe u Venezueli ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. travnja 2012. o pravnoj sigurnosti europskih ulaganja izvan Europske unije ⁽³⁾,
 - uzimajući u obzir izjavu za medije glasnogovornice potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Federice Mogherini od 23. veljače 2015. o uhićenju gradonačelnika Caracasa Antonija Ledezme i stanju u Venezueli,
 - uzimajući u obzir izjavu glasnogovornika glavnog tajnika UN-a od 26. veljače 2015. o stanju u Venezueli,
 - uzimajući u obzir izjavu glavnog tajnika Unije južnoameričkih država (UNASUR) i Ernesta Sampera, bivšeg predsjednika Kolumbije, od 25. veljače 2015. o stanju u Venezueli i o smrti četrnaestogodišnjeg učenika Kluiverta Roae,
 - uzimajući u obzir izjavu Međuameričke komisije za ljudska prava od 24. veljače 2015.,
 - uzimajući u obzir mišljenje Radne skupine za arbitrarno pritvaranje Komisije za ljudska prava Opće skupštine Ujedinjenih naroda od 26. kolovoza 2014.,
 - uzimajući u obzir izjavu visokog povjerenika UN-a za ljudska prava od 20. listopada 2014. o pritvaranju prosvjednika i političara u Venezueli,
 - uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima čiji je Venezuela potpisnica,
 - uzimajući u obzir izvješće organizacije Amnesty International za 2014/2015. pod naslovom „Stanje ljudskih prava u svijetu” objavljeno 25. veljače 2015. i izvješće organizacije Human Rights Watch o Venezueli pod naslovom „Novi vojni pristup obuzdavanju prosvjeda” objavljeno 12. veljače 2015.,
 - uzimajući u obzir članak 123. stavke 2. i 4. Poslovnika,
- A. budući da su 19. veljače 2015. teško naoružani službenici Bolivarijanske obavještajne službe (Sebin) arbitrarno pritvorili Antonija Ledezmu, dvaput demokratski izabranog gradonačelnika metropolskog okruga Caracasa i jednog od vođa oporbe, bez naloga za uhićenje ili ikakvog dokaza o počinjenom kaznenom djelu; budući da je nakon pritvaranja Antonio Ledezma optužen za urotu i zločinačko udruživanje – kaznena djela kažnjiva strogim zatvorskim kaznama – te je prebačen u vojni zatvor Ramo Verde;
- B. budući da pritvaranje civila u vojnim zatvorima nije u skladu s međunarodnim normama; budući da je Venezuela obvezna jamčiti preživljavanje i sigurnost svih osoba lišenih slobode, humano postupanje prema njima te se pobrinuti da uvjeti pritvora odgovaraju primjenjivim međunarodnim standardima;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0176.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2014)0106.

⁽³⁾ OJ C 258 E, 7.9.2013., p. 84.

Četvrtak, 12. ožujka 2015.

- C. budući da je predsjednik Nicolas Maduro na nacionalnoj radioteleviziji izjavio da je osuetio plan kojemu je cilj navodno bio srušiti njegovu vladu državnim udarom koji bi predvodili vodstvo okruglog stola za demokratsko jedinstvo, zastupnici nacionalne skupštine María Corina Machado i Julio Borges te gradonačelnik Caracasa Antonio Ledezma; budući da su ti oporbeni čelnici bili dovedeni u vezu i s pokušajem ubojstva vođe oporbe Leopolda Lópeza, koji je više od godinu dana pritvoren u vojnom zatvoru; budući da je od svojeg pritvaranja g. Lopez podvrgavan fizičkom i psihičkom mučenju te se nalazi u samici;
- D. budući da je predsjednik Maduro iznio čudne tvrdnje o navodnim urotama stranih državljana, planovima rušenja vlasti i pokušajima atentata o kojima su tijela javne uprave u više navrata izvještavala;
- E. budući da su u prošlosti vođe demokratske oporbe bili više puta neutemeljeno optuženi za sudjelovanje u navodnim planovima za rušenje vlasti i državne udare; budući da se povećava broj primjera zastrašivanja i zlostavljanja pritvorenih oporbenih čelnika i studenata koji su sudjelovali u prosvjedima 2014.; budući da su Leopoldo López, Daniel Ceballos i drugi oporbeni čelnici i dalje u arbitrarnom pritvoru, da je María Corina Machado protupravno i arbitrarno razriješana dužnosti i izbačena iz parlamenta Venezuele te da zastupniku Juliju Borgesu prijeti ukidanje imuniteta;
- F. budući da se načelo pretpostavke nedužnosti može smatrati prekršenim kada je osoba terećena za kazneno djelo u istražnom zatvoru bez odgovarajućeg obrazloženja jer pritvor tada postaje kaznena mjera, a ne mjera predostrožnosti;
- G. budući da prema navodima lokalnih i međunarodnih organizacija jednu godinu poslije mirnih prosvjeda više od 1 700 prosvjednika čeka suđenje, više od 69 njih i dalje je zatvoreno, a najmanje 40 osoba ubijeno je u prosvjedima, dok njihove ubojice još ne snose odgovornost; budući da su policija, pripadnici Nacionalne garde te nasilnih i nekontroliranih naoružanih skupina koje podržavaju vladu dočekale prosvjednike s pretjeranom uporabom sile i sustavnim nasiljem;
- H. budući da demokratska država ne smije kriminalizirati vođe političke oporbe i da mora zajamčiti sudjelovanje u političkom životu zemlje za sve sektore kao i ljudska prava za one koji se izjašnjavaju pripadnicima oporbe, kao što je Human Rights Watch izjavio 24. veljače 2015.;
- I. budući da su suci Vrhovnog suda otvoreno odbacili načelo podjele vlasti, javno obznanili da se zalažu za politički plan vlade te u više navrata presudili u njezinu korist, čime su podržali njezino nepoštovanje ljudskih prava; budući da je u prosincu 2014. većina u Nacionalnoj skupštini koja podržava vladu imenovala 12 novih sudaca Vrhovnog suda jednostavnom većinom glasova, ne uspjevši ostvariti dvotrećinsku većinu, za što bi bilo potrebno postizanje konsenzusa s oporbom;
- J. budući da se novom rezolucijom br. 8610 Ministarstva obrane dopušta upotreba vatrenog oružja u cilju nadzora nad „javnim skupovima i mirnim prosvjedima”; budući da je prema članku 68. Ustava Venezuele zabranjena upotreba vatrenog oružja i otrovnih tvari tijekom nadziranja mirnih prosvjeda; budući da je u skladu s međunarodnim standardima potrebno ograničiti upotrebu vojnih snaga u aktivnostima povezanim s javnom sigurnošću;
- K. budući da je 24. veljače 2015. 14-godišnji učenik Kluivert Roa smrtno stradao tijekom održavanja prosvjeda zbog nestašice hrane i lijekova u gradu San Cristóbalu u državi Táchiri i postao prvom žrtvom od kada je odobrena uporaba vatrenog oružja radi smirivanja prosvjeda; budući da je prema izvaji iz Ureda državnog odvjetnika od 25. veljače 2015. protiv jednog policijskog službenika podignuta optužnica za ubojstvo i druga kaznena djela;
- L. budući da su sloboda izražavanja i pravo na sudjelovanje u mirnim prosvjedima temelji demokracije; budući da je nemoguće ostvariti jednakost i pravdu za sve bez poštovanja temeljnih sloboda i prava svakog građanina; budući da postoje mnoga izvješća koja potvrđuju da su mediji izloženi sve većoj cenzuri i zastrašivanju;

Četvrtak, 12. ožujka 2015.

- M. budući da je Venezuela zemlja s najvećim zalihama energije u Latinskoj Americi; budući da stanovništvo Venezuele pati zbog teške nestašice osnovnih namirnica, da su se cijene hrane udvostručile i da je racioniranje sve učestalije; budući da je zbog neuspjeha da održava red i zakon te rastuće političke polarizacije Venezuela postala jedna od zemalja s najviše nasilja u svijetu;
- N. budući da jedino poštovanje temeljnih prava i sloboda te konstruktivan dijalog pun poštovanja u ozračju tolerancije mogu pomoći zemlji da izađe iz te teške krize i prevlada buduće poteškoće;
- O. budući da je između vlade i oporbe pokrenut dijalog nazvan „Mesa de Dialogo”, koji je nažalost prekinut i nije bio uspješan;
- P. budući da je člankom 207. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) utvrđeno da su europska ulaganja u treće zemlje ključni čimbenik zajedničke trgovinske politike EU-a, a time i sastavni dio njezine politike vanjskog djelovanja, te budući da su prema Ugovoru iz Lisabona izravna strana ulaganja u isključivoj nadležnosti EU-a, u skladu s člankom 3. stavkom 1. točkom (e) i člancima 206. i 207. UFEU-a;
- Q. budući da je venezuelska vlada posebno dužna poštovati vladavinu prava i međunarodno pravo s obzirom na to da je 16. listopada 2014. izabrana za nestalnu članicu Vijeća sigurnosti UN-a;
1. podsjeća da je duboko zabrinut zbog pogoršanja stanja u Venezueli i osuđuje upotrebu nasilja nad prosvjednicima; poziva vlasti Venezuele da smjesta oslobode Antonija Ledezmu, Leopolda Lópeza, Daniela Ceballosa i sve mirne prosvjednike, studente i oporbene čelnike arbitrarno pritvorene zbog ostvarivanja prava na slobodu izražavanja i drugih temeljnih prava, u skladu sa zahtjevima nekoliko tijela UN-a i drugih međunarodnih organizacija; poziva vlasti Venezuele da optužbe protiv njih odbace kao neutemeljene;
 2. poziva vlasti Venezuele da se pobrine za to da Antonio Ledezma, Leopoldo López, Daniel Ceballos i ostali politički zatvorenici prime potrebnu liječničku skrb te da im se smjesta omoguće privatni i redoviti susreti s obiteljima i odvjetnicima po njihovu izboru; izražava duboku zabrinutost zbog pogoršanja uvjeta zatvorenika;
 3. poziva vladu Venezuele da zaustavi politički progon i represiju demokratske oporbe, kršenja prava na izražavanje i prosvjede te je potiče da ukine medijsku cenzuru; podsjeća vlasti na to da bez oporbe nema demokratskog društva;
 4. osuđuje ubojstvo Kluiverta Roe i drugih šest učenika te izražava sućut obiteljima poginulih prosvjednika; poziva vladu da povuče nedavno objavljenu Rezoluciju 8610 kojom se sigurnosnim snagama dopušta primjena potencijalno smrtonosne sile upotrebom vatrenog ili drugog ubojitog oružja radi obuzdavanja civila i kojom se odbacuje članak 68. Ustava Venezuele;
 5. poziva vladu Venezuele da se pridržava vlastitog Ustava i poštuje međunarodne obveze u pogledu neovisnosti sudstva, prava na slobodu izražavanja, udruživanja i mirnog okupljanja te političkog pluralizma jer su to temelji demokracije; poziva vladu Venezuele da stvori okružje u kojemu borci za ljudska prava i neovisne nevladine organizacije mogu legitimno promicati ljudska prava i demokraciju; naglašava da je vlada Venezuele kao nestalna članica Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda osobito odgovorna za poštovanje vladavine prava i međunarodnog prava;
 6. poziva vladu Venezuele da se pobrine za to da se optužbe istraže brzo i nepristrano te da se sve odgovorne kazni, poštujući pritom načelo pretpostavke nedužnosti i pravičnog suđenja; podsjeća da je načelo podjele vlasti temelj demokracije te da se pravosuđe ne smije koristiti kao političko oružje; poziva vlasti Venezuele da zajamče sigurnost svim građanima zemlje, neovisno o njihovim političkim stajalištima i opredjeljenjima;

Četvrtak, 12. ožujka 2015.

7. izražava zabrinutost da bi se možebitnim novim prosvjedima moglo prouzročiti još više nasilja, a to bi samo produbilo jaz između stajališta vlade i oporbe te u još većoj mjeri polariziralo osjetljivu političku situaciju u Venezueli; poziva predstavnike svih stranaka i dijelova venezuelanskog društva da zadrže mirnoću u riječima i djelima; upozorava na svako postupanje kojim bi se moglo doprinijeti napetostima i ponovnom pogoršanju situacije, što bi dovelo do gubitka legitimiteta demokratske oporbe i njezina ukidanja i/ili otkazivanja izbora;
 8. zabrinut je zbog činjenice da je politička oporba u izbornoj godini postala žrtvom arbitrarnog pritvaranja i napada, što može dovesti u pitanje i legitimnost i rezultat izbornog procesa;
 9. poziva vlasti Venezuele da ususret skorašnjim parlamentarnim izborima iskoriste ovo razdoblje za uspostavljanje uključivog političkog procesa utemeljenog na suglasnosti i podjeli odgovornosti uz pomoć istinskog nacionalnog dijaloga i konstruktivnog sudjelovanja svih demokratskih političkih snaga u okviru demokracije, vladavine prava i potpunog poštovanja ljudskih prava; štoviše, poziva obje strane da raspravljaju o najozbiljnijim problemima s kojima se država suočava u cilju poduzimanja potrebnih gospodarskih i upravnih reformi; poziva vlasti Venezuele da zajamče održavanje slobodnih i pravednih parlamentarnih izbora u okviru istinski uključivog procesa uz sudjelovanje svih demokratskih aktera; poziva sve političke sudionike da političku borbu zadrže u okvirima ustavnog poretka i da se odupru svakom pritisku koji vodi radikalizaciji njihovih postupaka;
 10. potiče regionalne partnere Venezuele poput UNASUR-a i Organizacije američkih država da stvore uvjete za dijalog i razumijevanje između sukobljenih strana te jamče javnu sigurnost i zaštitu i ponovno uspostavljanje mira i reda u Venezueli;
 11. potiče EU, države članice i međunarodnu zajednicu da u obliku izjava i mjera pokažu solidarnost sa stanovnicima Venezuele tijekom ovog teškog razdoblja;
 12. potiče Komisiju i Vijeće da istraže i donesu sve mjere potrebne za zaštitu europskih interesa i načela pravne sigurnosti za europska trgovačka društva u Venezueli;
 13. poziva Europsku službu za vanjsko djelovanje i Delegaciju EU-a u Venezueli, kao i izaslanstva država članica u zemlji, da i dalje pomno prate istrage i sudske rasprave za oporbene čelnike; podsjeća na svoj zahtjev da se *ad hoc* izaslanstvo Europskog parlamenta što prije pošalje da procijeni stanje u Venezueli i održi dijalog sa svim stranama u sukobu;
 14. podsjeća na zahtjev upućen Visokoj predstavnici/potpredsjednici Komisije Federici Mogherini da zatraži trenutno oslobađanje prosvjednika koji su arbitrarno privedeni od početka prosvjeda;
 15. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Vladi i Nacionalnoj skupštini Bolivarijanske Republike Venezuele, Europsko-latinskoameričkoj parlamentarnoj skupštini i glavnom tajniku Organizacije američkih država.
-